

övervakning av solvensen som möjliggör ingripande i ett tidigare skede i en pensionskassas verksamhet och således bättre tryggar de försäkrades förmåner.

Samtidigt föreslås ändrade bestämmelser om återbäring av en pensionskassas överskott till arbetsgivare som är delägare. Regeringen föreslår även att en pensionskassa som beviljar frivilliga tilläggs pensioner i ansvarsskulden skall kunna ta in en ny del för periodisering av framtida indexförhöjningar av de försäkrades förmåner.

Propositionen hänför sig till en större helhet gällande revidering av solvenskraven och placeringsverksamheten i fråga om arbetspensionsanstalterna. För arbetspensionsförsäkringsbolagens och delvis också för de övriga pensionsanstalternas del trädde dessa ändringar i kraft vid

årsskiftet 1996—1997 genom ändringar i lagen om försäkringsbolag, lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, lagen om sjömanspensioner, lagen om försäkringskassor och lagen om pensionsstiftelser samt genom den lag om arbetspensionsförsäkringsbolag som trädde i kraft den 1 maj 1997.

Den föreslagna lagen avses i fråga om utökningen av tilläggsförsäkringsansvaret för pensionskassor som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring samt indexförhöjningsansvaret för pensionskassor som bedriver annan än lagstadgad pensionsföräkring träda i kraft den 31 december 1997 och till övriga delar den 1 januari 1998.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Av de orsaker som anges i propositionen och med stöd av erhållen utredning finner utskottet propositionen angelägen och ändamålsenlig. Utskottet tillstyrker lagförslaget i propositionen men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Lagförslaget i propositionen är en del av en större helhet som reglerar solvensen vad gäller samfund som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare. Utskottet har under tidigare behandlingar av motsvarande bestämmelser om arbetspensionsbolag framhållit att pensionsfonderna och pensionskassorna är viktiga för organisationen av arbetspensionen. I sitt betänkande om revidering av solvensbestämmelserna i fråga om pensionsanstalterna fann utskottet det viktigt att pensionsfonderna och pensionskassorna i så stor utsträckning som möjligt likställs med arbetspensionsbolagen och att en konkurrenssituation skapas (ShUB 42/1996 rd).

Utskottet framhåller att systemet som helhet måste fungera så att de försäkrades förmåner tryggas.

I propositionen påpekas att den förordning som skall ges om sänkning av solvensgränsen för pensionskassor är av central betydelse ur lagstiftningssynpunkt. Enligt utskottet är det viktigt att pensionskassornas speciella karaktär och därav följande krav beaktas i förordningen. Det vore därför motiverat att i förordningen ange 1 procent som minimibelopp för solvens.

Enligt uppgift till utskottet borde ikraftträdelsebestämmelsen i lagförslaget ändras så att den frivilliga överföring till pensionskassan som tilläts från den 31 december 1997 såsom en övergångsåtgärd och som gäller utökning av tilläggsförsäkringsansvaret genom placeringsverksamhetens överskott och pensionskassornas försäkringspremier kan utföras med stöd av ett beslut av social- och hälsovårdsministeriet utan att de förpliktande bestämmelserna i lagförslaget behöver tillämpas som sådana på dessa frivilliga överföringar. Dessutom har utskottet fått uppgift om att ikraftträdelsebestämmelsen i lagförslaget även bör justeras så att alla solvensbestämmelser om pensionskassor som erbjuder både pensionskydd enligt lagen om pension för arbetstagare

och kompletterande tillägsskydd träder i kraft samtidigt, dvs. den 1 januari 1999.

Utskottet finner dessa justeringsförslag ändamålsenliga och föreslår att ikraftträdelsebestämmelsen i lagförslaget preciseras i fråga om 1 och 5 mom.

Lagen om ändring av lagen om försäkringskassor Ikraftträdelsebestämmelsen. Enligt 1 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen skall lagens 79 § 2 mom. och 83 d § om utökning av tilläggsförsäkringsansvaret träda i kraft den 31 december 1997. Enligt en utredning som utskottet fått vore det nödvändigt att justera 1 mom. så att frivilliga överföringar till tilläggsförsäkringsansvaret kan utföras genom beslut av social- och hälsovårdsministeriet utan att de förpliktande bestämmelserna i lagförslaget som sådana tillämpas på dessa frivilliga överföringar.

För ändamålsenlighetens skull föreslår utskottet att den andra meningen i 1 mom. ersätts med en mening som tillåter frivilliga överföringar på ovan nämnt sätt.

I 5 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen skall enligt förslaget föreskrivas att endast en del av solvensbestämmelserna träder i kraft den 1 januari 1999 för sådana kassors del som ordnar både lagstadgad och annan pensionsförsäkring. Enligt uppgift är det dock nödvändigt att samtliga solvensbestämmelser träder i kraft samtidigt för dessa pensionskassor.

Utskottet anser att 5 mom. bör justeras för att lagens syfte skall nås och föreslår att momentet preciseras i detta avseende.

Förslag till beslut

Med anledning av det ovan anförda föreslår social- och hälsovårdsutskottet vördsamt

att lagförslaget godkänns i enlighet med propositionen men att ikraftträdelsebestämmelsen ges följande ändrade lydelse:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1998. Lagens 79 § 2 mom. träder dock i kraft den 31 december 1997 och 83 § 2 mom. den 1 januari 1999. *Bestämmelsen i lagens 83 d § om utökning av tilläggsförsäkringsansvaret med användning av överskottet i placeringsverksamheten enligt 83 d § 2—4 mom. och pensionskassans försäkringspremier tillämpas dock från den 31 december 1997 på det sätt social- och hälsovårdsministeriet beslutar.*

(2—4 mom. som RP)

Lagens 83 a—83 e § samt i fråga om indexförhöjningsansvaret 79 § 2 mom. tillämpas dock från den 1 januari 1999 på en sådan pensionskassa vid vilken utöver lagstadgat pensionsskydd har ordnats också ett kompletterande tillägsskydd.

(6 mom. som RP)

Helsingfors den 12 december 1997

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Virpa Puisto /sd
vordf. Maija Perho /saml
medl. Anne Huotari /vänst
Liisa Hyssälä /cent
Timo Ihamäki /saml
Paula Kokkonen /saml
Mikko Kuoppa /vgr
Eero Lämsä /cent

Hannes Manninen /cent
Pirkko Peltomo /sd
Margareta Pietikäinen /sv
Maija Rask /sd
Juha Rehula /cent
Osmo Soininvaara /gröna
Marjatta Vehkaoja /sd.

